

# भाषाविज्ञान—वर्णनात्मक व ऐतिहासिक विशेषरस्तर – 4

प्रा. डॉ. द.के. गंधारे  
मराठी विभाग प्रमुख

अॅड. एम.एन. देशमुख महाविद्यालय, राजूर ता अकोले जि. अहमदनगर

प्रथम सत्र

भाषाविज्ञान—वर्णनात्मक

# 1. प्रकरण पहिले – भाषा : स्वरूप व संकल्पना

- भाषा स्वरूप
- भाषा म्हणजे काय
- भाषेची संदेशन प्रक्रिया
- भाषेची लक्षणे
- भाषा अभ्यासाची प्रमुख अंगे
- भाषा अभ्यासाच्या पृष्ठती

## 1. भाषा स्वरूप व संकल्पना

- भाषेचे स्वरूप
- माणूस आणि त्याची भाषा
- भाषेबाबतच्या गैरसमजुती
- भाषा : एक संकेत प्रणाली

## 2. भाषेची लक्षणे

- निर्मितीशीलता
- यादृच्छिकता
- अदलाबदल
- विशिष्टता
- स्थलकालातीतता
- सांस्कृतिक संक्रमण

### 3. भाषा अभ्यासाची प्रमुख अंगे

1. ध्वनिविचार
2. शब्दविचार
3. व्याकरण
4. अर्थविचार

## 4. भाषाअभ्यासाच्या पद्धती

1. वर्णनात्मक भाषाअभ्यास पद्धती (एककालिक पद्धत)
2. ऐतिहासिक भाषाअभ्यास पद्धती (व्हैकालिक पद्धत)
3. तुलनात्मक भाषाअभ्यास पद्धत
4. सामाजिक अभ्यास पद्धत